Rok XXV. Nr. 8.

DZIENNIK URZĘDOWY

DLA OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

WYDAWANY PRZEZ KURATORJUM O. S. L. WE LWOWIE.

Lwów, dnia 10 czerwca 1921.

Rozporządzenie

Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1921 roku o podziale miejscowości w Państwie Polskiem na klasy dla oznaczenia mnożnika dodatku drożyźnianego do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych, ogłoszone w Nr. 37 Dziennika Ustaw Rzpltej, poz. 224.

Na podstawie postanowień, zawartych w art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 429), art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz U. R. P. Nr. 65 poz. 430), art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 431), art. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 432), art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 433), art. 6 ustawy z dnia 13 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 434), art. 1 i 2 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz U. R. P. Nr. 65 poz. 435), art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 436), art. 57 ustawy tymczasowej z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106 poz. 699), Rada Ministrów zarządza co następuje:

Od dnia 1 kwietnia 1921 r. ustanawia się następującą tabelę podziału miejscowości w Państwie Polskiem na klasy dla oznaczenia mnożnika dodatku drożyźnianego:[1])

II klasa.

Biała, Borysław, Brzeżany, Chrzanów, Drohobycz, Gorlice, Jarosław, Jaworzno, Kleparów, Kołomyja, Kraków, Krosno, Lipnik, Lwów, Nowy Sącz, Oświęcim, Persenkówka, Przemyśl, Rzeszów, Siersza Wodna, Scho-

[1]) Wymienia się tylko miejscowości położone w Małopolsce.

dnica, Stanisławów, Stryj, Szczakowa, Tarnów, Tarnopol, Trzebinia, Tust nowice, Zakopane, Zamarstynów, Zniesienie.

III klasa.

Andrychów, Bakończyce, Bochnia, Bohorodczany, Brody, Brzeszcz Brzezinka*, Brzuchowice*, Buczacz, Bursztyn, Chabówka, Czortków, Ch dorów, Dąbie pod Krakowem, Dębica, Delatyn, Derczyce*, Dolina, D najec Czarny, Góry*, Gródek Jagielloński, Halicz, Horodenka, Hubicz Husiatyn, Iwonicz, Janów*, Jasło, Jaworów, Jeleń, Bory ad Jeleń, Kału Kamionka Strumiłowa, Kęty, Knihinin, Kobierzyn*, Kosów, Krościenk Krynica, Kulparków, Kuty, Liszki, Łańcut, Medenice, Muszyna, Nadwórn Nowy Targ, Pilzno, Podbuż*, Podhajce, Podwołoczyska, Poronin, Posad Olchowska, Przeworsk, Rabka, Rawa Ruska, Rohatyn, Rymanów, Sambo Sanok, Skawina, Skole, Stary Sącz, Stebnik (koło Drohobycza), Such Swoszowice, Szczawnica, Śniatyn, Sokal, Trembowla, Tłumacz, Turk Truskawiec, Tyśmienica, Wadowice, Wieliczka, Winniki*, Wygnanka Zaleszczyki, Zabłocie (przedmieście Żywca), Zbaraż, Zborów, Złoczów Żabie, Żegiestów, Żółkiew, Żywiec.

IV klasa.

Wszystkie miejscowości, liczące ponad 4000 mieszkańców według ostatnich urzędowych spisów ludności, a nadto bez względu na ilość mieszkańców, te miejscowości, w których mieszczą się władze admin stracyjne I-ej instancji, oraz miejscowości, które na terenie Małopolsk i b. dzielnicy pruskiej są siedzibą sądów powiatowych, a na teren b. Kongresówki były siedzibą dawnych sądów pokoju.

Pozatem: Balin, Bełzec, Bierzanów, Bogdanówka*, Bolechowicze Bolęcin, Borki Wielkie, Byczyna, Brzezinka*, Chełmek, Chocznia, Chyrów Ciężkowice (koło Szczakowej), Cisna, Czyżyny, Czernichów*, Dobrowlany Dora (obok Jaremcza), Hrebenów, Inwalid*, Jabłonka Niżna, Jawisz wice, Jamna (obok Jaremcza), Jaremcze, Jasienica*, Jedlicze, Jeziernа Krasne*, Lesienice, Libiąż, Lubień*, Ławoczne, Łodygowice, Łupków Łupków Nowy, Medyka, Mikuliczyn, Olszanica*, Podleśniów*, Posad Chyrowska, Rajcza*, Roczyny, Rożanka, Rychcice, Sianki, Sichów, Sławsk Słocina, Sobniów, Sokoliki, Sporysz, Stojanów, Stróże*, Sułkowice, Sy nowódzko Wyżne, Synowódzko Niżne, Świątniki, Szkło, Tartarów, Ta ganice*, Trzciana*, Tuchla*, Węgierska Górka, Wola Rzędzińska, Wo rochta, Zabierzów*, Zagórnik, Zagórz, Zagórzany*, Zełenianka*, Zwie rzyce*, Żurawica.

V klasa.

Wszystkie pozostałe miejscowości.

Prezydent Ministrów: *Witos* — Minister Skarbu: *Steczkowski*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej: *W. Kucharski*

L. 624/pr.

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do wszystkich Rad szkolnych powiatowych w sprawie asygnowania nauczycielom szkół powszechnych dodatków drożyźnianych.

Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 21 kwietnia b. r. (zamieszczonem wyżej) dokonała nowego podziału miejscowości na klasy dla oznaczenia mnożnika dodatku drożyźnianego do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych.

Wskutek tego poleca się P. Inspektorom szkolnym, aby asygnowali bezzwłocznie nauczycielstwu szkół powszechnych dodatek drożyźniany tej klasy, do której daną miejscowość zaliczono.

Ponieważ w rozporządzeniu Rady Ministrów nie oznaczono powiatu w którym leżą miejscowości mające jedną i tę samą nazwę, a takich jest w Małopolsce więcej, przeto Kuratorjum odniosło się w tym kierunku o informację do Władz centralnych. Te zakwestjonowane miejscowości oznaczone są gwiazdką (*). Nauczycielstwu zatrudnionemu w tych miejscowościach należy — aż do wyjaśnienia — pozostawić dodatek drożyźniany który obecnie pobiera.

Do IV. klasy zaliczono — między innemi — wszystkie miejscowości liczące ponad 4.000 mieszkańców według ostatnich urzędowych spisów ludności, a więc nie według obecnego stanu zaludnienia. Ostatni urzędowy spis ludności odbył się w Małopolsce dnia 31 grudnia 1910, miarodajne są zatem daty statystyczne z tego czasu, o które — w przypadkach wątpliwych — należy się odnieść do władzy politycznej.

Według publikacji Centralnej Komisji Statystycznej w Wiedniu ogłoszonej drukiem w r. 1915 miały w czasie spisu ludności w roku 1910 ponad 4.000 mieszkańców następujące miejscowości:

Barysz (powiat Buczacz), Batiatycze (Żółkiew), Biała (Czortków), Błażowa (Rzeszów), Bohorodczany Stare (Bohorodczany), Bołszowce (Rohatyn), Borzęcin (Brzesko), Budzanów (Trembowla), Chołojów (Radzie-

chów), Chorostków (Husiatyn), Czortowiec (Horodenka), Grębów (Tarnobrzeg), Jeżowe (Nisko), Jezupol (Stanisławów), Jodłowa (Pilzno), Kamień (Nisko), Kamionka Wołoska (Rawa), Korczyna (Krosno), Koropiec (Buczacz), Kosmacz (Peczeniżyn), Kozłów (Brzeżany), Kuty stare (Kosów), Łanczyn (Nadwórna), Majdan średni (Nadwórna), Markowa (Przeworsk), Niżniów (Tłumacz), Ochotnica (Nowy Targ), Perehińsko (Dolina), Pniów (Nadwórna), Pomorzany (Zborów), Rakszawa (Łańcut), Rozdół (Żydaczów), Rożnów (Śniatyn), Skała (Borszczów), Stryszawa (Żywiec), Toporów (Radziechów), Trybuchowce (Buczacz), Ujsoły (Żywiec), Wiszenka (Gródek Jagiell.), Załośce (Zborów), Zawoja (Myślenice), Żółtańce (Żółkiew), Żołynia wieś (Łańcut),

We Lwowie, dnia 31 maja 1921.

Za Kuratora:
Gayczak.

L. 625/pr.

O k ó l n i k

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do wszystkich Dyrekcyj szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i Rad szkolnych powiatowych w sprawie wydawania legitymacyj kolejowych.

Doszło do wiadomości Kuratorjum, że Dyrektorowie i Inspektorowie szkolni powiatowi wydają legitymacje uprawniające do jazdy kolejami państwowemi po zniżonej cenie także nauczycielom szkół p r y w a t n y c h mimo wyraźnego postanowienia zawartego w okólniku zdania 17 lipca 1920 l. 591/pr. (Dziennik urzęd. str. 286), że prawo korzystania z ulg kolejowych służy tylko nauczycielom p u b l i c z n y c h szkół powszechnych i nauczycielom etatowym szkół średnich i zawodowych.

Legitymacje nie należą się również nauczycielom zatrudnionym w szkołach za remuneracją płatną w stosunku od ilości godzin nauki, gdyż są to pracownicy kontraktowi. Do takich zaliczają się docenci (docentki) w szkołach wydziałowych nauczający n. p. somatologji i hygieny, języka francuskiego i tp. tudzież nauczyciele religji ustanowieni za remuneracją po myśli § 5 ustawy z dnia 15 września 1909 Dz. u. kr. Nr. 123 płatną od ilości godzin. Również nie należy wydawać legitymacyj nauczycielom religji, którym poruczono naukę na czas urlopu właściwego nauczyciela, mimo że zatrudnieni są w pełnej liczbie godzin i pobierają uposażenie służbowe na równi z nauczycielami etatowymi. Legitymacja jest bowiem ważna cały rok, zastępca zaś wraca po upływie krótkiego czasu do swych właściwych innych obowiązków.

To samo odnosi się i do nauczycieli świeckich mianowanych zastępcami nauczycieli urlopowanych na czas ograniczony, jeżeli istnieje pewność, że po upływie zastępstwa nie będzie im nadaną inna posada lub też nie objęliby obowiązków w innej miejscowości.

Korzystanie z ulg kolejowych przez osoby do tego nieuprawnione jest świadomem ukróceniem dochodów skarbu Państwa, za co tak wydający legitymację jako też nieprawnie z niej korzystający mogą być pociągnięci do odpowiedzialności przed Sądem.

O ile w posiadaniu legitymacyj kolejowych znachodzą się osoby, którym nie przysługuje prawo korzystania z ulg kolejowych lub prawo to utraciły, należy zażądać od nich natychmiast zwrotu legitymacji, a wrazie odmowy zawiadomić o tem Dyrekcje kolei państwowych.

We Lwowie, dnia 1 czerwca 1921.

Za Kuratora:
Gayczak.

L. 548/pr.

O k ó l n i k

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do Dyrekcyj wszystkich szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół handlowych i zawodowych oraz Rad szkolnych powiatowych na terenie Małopolski, w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby.

Ustawa z dnia 19 maja 1920 ogłoszona w Dzienniku ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 czerwca 1920 Nr. 44 poz. 272, o obowiązkowem ubezpieczeniu w Kasach Chorych na wypadek choroby, zawiera następujące postanowienia dotyczące ubezpieczenia pracowników i funkcjonarjuszy państwowych:

I. Obowiązkowi ubezpieczenia w Kasach Chorych podlegają wszyscy pracownicy i funkcjonarjusze państwowi z wyjątkiem urzędników i osób powołanych nie na podstawie umowy pracy, lecz przez nominację (art. 3 ustęp 4 i art 4 ustęp 2.) zatem: czasowo zatrudnione siły pisarskie, urzędnicy i nauczyciele kontraktowi (nieetatowi i pomocnicy), służba pomocnicza i kontraktowa wszelakiego rodzaju.

Osoby te należą obowiązkowo do Kas Chorych, utworzonych w okręgu ich zatrudnienia, od chwili rozpoczęcia działalności tej Kasy, co Zarząd Kasy ma podać do publicznej wiadomości (§ 6 rozp. wyk. z dnia 18 listopada 1920 Dz. u. Rzpltej Polskiej Nr. 113 poz. 750.)

Obowiązkowo ubezpieczonymi stają się członkowie Kasy od dnia rozpoczęcia zatrudnienia, uzasadniającego członkowstwo: przestają zaś być

członkami Kasy gdy porzucą zatrudnienie, na podstawie którego podlegali obowiązkowi ubezpieczenia (art. 5, 10 i 13 ustawy.)

Pracodawcy obowiązani są w ciągu trzech dni od daty przyjęcia lub zwolnienia pracownika zawiadomić o tem pisemnie Zarząd Kasy, do czego należy używać wzorów ustanowionych przez Zarząd Kasy (art. 15.)

Od pracodawców, którzy nie zgłoszą podlegających ubezpieczeniu pracowników w ciągu 3 ewentualnie 5 dni od dnia przyjęcia do pracy, Zarząd Kasy ściąga składki przypadające za czas od dnia przystąpienia do pracy do dnia, w którym Kasa dowiedziała się o niezgłoszeniu, a nadto ma prawo nałożyć na pracodawcę obowiązek zapłacenia jedno - do pięciokrotnej kwoty zaległych składek (art. 16.)

Składki wynoszą przy założeniu Kasy $6^1/_2$ % płacy ustawowej (art. 46) ustalonej w art. 20 stosownie do wysokości zarobku dziennego, tygodniowego lub miesięcznego ubezpieczonych, a do uiszczenia tych składek obowiązani są przymusowo ubezpieczeni w $^2/_5$ częściach, pracodawcy zaś w $^3/_5$ częściach (art. 47). Dokładne obliczenia składek znajdują się w statutach Kas Chorych.

Składki winny być wpłacone aż do dnia zawiadomienia o zaprzestaniu pracy przez ubezpieczonego i mają być obliczane zawsze za pełny tydzień (art. 5 ustawy).

W czasie trwania stosunku ubezpieczenia mają być składki wpłacane za ubezpieczonych przez pracodawców w terminach i w sposób ustanowiony przez Zarząd Kasy, a więc — o ile chodzi o funkcjonarjuszy państwowych — przez Skarb Państwa. Części składek jednakowoż przypadające na ubezpieczonego potrąca sobie pracodawca przy wypłacie należnego mu za odnośny okres czasu zarobku (art. 52 i 55 ustawy).

Podając w streszczeniu najważniejsze postanowienia wspomnianej na wstępie ustawy, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego wzywa Dyrekcje i Rady szkolne powiatowe, aby celem uniknięcia następstw przewidzianych w art. 16 tej ustawy, zawiadomiły Zarządy Kas Chorych o zajętych a podlegających przymusowemu ubezpieczeniu niestałych pracownikach i funkcjonarjuszach, używając do tego wzorów ustanowionych przez Zarządy Kas. O wzory zgłoszeń należy postarać się w dotyczących Zarządach. Zarazem należy zażądać od Zarządu Kasy podania terminu, od którego miejscowa Kasa Chorych rozpoczęła działalność na podstawie ustawy z dnia 19 maja 1920, gdyż od tego terminu dopiero może się rozpocząć obowiązek ubezpieczenia i uiszczania składek.

Uwiadomienia o rozpoczęciu działalności Kas Chorych przedłożą Dyrekcje Kuratorjum wraz z pierwszemi listami składkowemi.

Na przyszłość należy o każdem przyjęciu do służby pracownika lub funkcjonarjusza, podlegającego przymusowemu ubezpieczeniu, zawiadamiać Zarząd odnośnej Kasy. Tak samo należy natychmiast zawiadamiać Zarząd tej Kasy o zaprzestaniu pracy przez ubezpieczonego, a to ze względu na podane wyżej postanowienia art. 51 ustawy.

Z uwagi że pobory służbowe podlegających ubezpieczeniu pracowników skarbowych likwiduje się miesięcznie i to przeważnie z dołu, należy prosić Zarządy Kas, aby listy płatnicze na składki przesyłały co miesiąca Dyrekcjom i Radom szkolnym powiatowym, w których ubezpieczeni funkcjonarjusze są zajęci. Rzeczą zaś Dyrekcyj i Inspektorów będzie listy te sprawdzić tak co do czasu zajęcia ubezpieczonego, jakoteż co do wysokości składek, przedłożyć je do przejrzenia każdemu z interesowanych, a zaopatrzone podpisem ubezpieczonego przesłać Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Ubezpieczeni mogą wnosić sami zarzuty przeciw wymiarowi składek (art. 85 ustawy).

O okólniku niniejszym zawiadomią Dyrekcje i Inspektorowie interesowanych.

Na podstawie przedłożonych przez Dyrekcje zakładów naukowych wykazów przypadających składek na ubezpieczenie funkcjonarjuszy, asygnować się będzie Dyrekcjom półrocznie zaliczki do wyrachowania na opłacenie należytości w Kasie Chorych w całości, $^2/_5$ części zaś które interesowani uiszczać winni, należy ściągać przy wypłacie ich poborów i zaliczyć na dochód w dziennikach odnośnego etatu jako zwrot uiszczonych za nich składek do Kasy chorych.

We Lwowie, dnia 11 maja 1921.

Za Kuratora:
Gayczak.

Rozporządzenie

Ministra Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego z dnia 1 listopada 1920 l. 8378/II w sprawie egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego z dnia 16 lutego 1921 Nr. 2 poz. 16.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

§ 1. Państwowy egzamin na nauczyciela szkół średnich składa się z egzaminu naukowego i egzaminu pedagogicznego.

Pierwszy dzieli się na trzy części:

a) wypracowanie domowe, *b)* wypracowania klauzurowe, *c)* egzamin ustny.

Egzamin pedagogiczny dzieli się na:

a) egzamin ustny, *b)* lekcję próbną.

§ 2. Warunki dopuszczenia do egzaminu naukowego są następujące:

a) obywatelstwo polskie i nieskazitelność pod względem moralnym i obywatelskim. W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo na wniosek Komisji Egzaminacyjnej, do której się kandydat zgłasza, zezwolić na dopuszczenie do egzaminu obywatela obcego państwa,

b) ukończenie 3-letnich studjów na Wydziale filozoficznym uniwersytetu w sposób przepisany w akademickim programie studjów poszczególnych nauk. Komisja egzaminacyjna może dopuszczać do egzaminu osoby, które ukończyły w zupełności inny Wydział którejś ze szkół akademickich.

Wyjątkowo, aż do odwołania, dopuszczone będą mogły być osoby, które, prócz wymagań pod *a*, wykażą się ukończeniem conajmniej 6-klasowej szkoły średniej przed r. 1915, 3-letnią praktyką nauczycielską w szkolnictwie i ukończeniem 3-letniego naukowego kursu dokształcającego w państwowych instytutach pedagogicznych lub w podobnych zakładach prywatnych, uznanych przez Ministerstwo za stojące na odpowiednim poziomie. W innych wypadkach dopuszczenie do egzaminu będzie możliwe za zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, udzielonem na wniosek Komisji Egzaminacyjnej.

§ 3. Do wypracowań klauzurowych i egzaminu naukowego ustnego dopuszczeni być mogą kandydaci, którzy, odpowiadając wszystkim poprzednim warunkom, wykażą się nadto pomyślnym wynikiem wypracowania domowego.

§ 4. Do egzaminu pedagogicznego dopuszczeni mogą być kandydaci, którzy odpowiadając warunkom poprzednio wymienionym, wykażą się zdaniem z wynikiem pomyślnym egzaminu naukowego, a nadto ukończeniem studjum pedagogicznego w państwowym instytucie pedagogicznym lub takiegoż studjum w uniwersytecie albo też przynajmniej dwuletnią praktyką nauczycielską w szkołach, wskazanych przez Ministerstwo, odbytą po zdaniu egzaminu naukowego.

§ 5. Podanie o dopuszczenie do egzaminu wnosi się na piśmie do Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, wymieniając przedmioty egzaminacyjne oraz dołączając życiorys, dokumenty osobiste i opłatę w wysokości przez Ministerstwo oznaczonej. Wśród dokumentów osobistych należy przedłożyć metrykę urodzenia, urzędowy dowód tożsamości osoby z fotografją, świadectwo dojrzałości i świadectwo odbytych w myśl § 2 studjów wyższych. Nadto może Komisja zażądać stwierdzenia dokumentami warunków, wymienionych w § 2 *a*.

Osoby, podpadające pod § 2 *b* ust. 2, winny zamiast świadectwa dojrzałości i świadectw studjów wyższych przedłożyć dokumenty stwierdzające, że posiadają warunki wymagane w tym ustępie.

Dokumenty osobiste kandydata pozostają w przechowaniu Komisji aż do chwili wydania dyplomu, lub odstąpienia kandydata od egzaminu.

§ 6. O dopuszczeniu do egzaminu naukowego i pedagogicznego rozstrzyga Komisja egzaminacyjna. Od jej orzeczenia wolno odwołać się do Ministerstwa, które rozstrzyga ostatecznie.

Kandydat, którego wypracowanie domowe zostało uznane za wystarczające, zgłasza się na piśmie do wypracowania klauzurowego i egzaminu ustnego, składając drugą opłatę w kwocie, której wysokość określi Ministerstwo.

Zgłoszenie do egzaminu pedagogicznego następuje również na piśmie wraz z złożeniem opłaty w wysokości, oznaczonej przez Ministerstwo.

§ 7. Wszystkie części egzaminu naukowego muszą być zdane przed jedną Komisją. Ministerstwo może zezwolić na odstąpienie od tej zasady w wypadkach wyjątkowych na wspólny wniosek wchodzących w grę Komisyj.

§ 8. O przyjęciu wypracowania domowego zawiadamia Komisja kandydata piśmiennie. Wynik wypracowania klauzurowego i egzaminów ustnych traktuje się jako całość i ogłasza się kandydatowi ustnie zaraz po egzaminie. Kandydat, który zdał pomyślnie egzamin naukowy, otrzymuje zaświadczenie tymczasowe; po zdaniu egzaminu pedagogicznego otrzymuje dyplom nauczyciela szkół średnich. Dyplom ten, w razie zdawania egzaminu pedagogicznego przed inną Komisją niż ta, przed którą kandydat składał egzamin naukowy, ma być podpisany przez prezesów i egzaminatorów (patrz § 29) obu Komisyj. W tym wypadku dokumenty osobiste kandydata pierwsza Komisja przesyła drugiej.

§ 9. Ministerstwo może na wniosek Komisji Egzaminacyjnej, oparty na opinji egzaminatorów odnośnych przedmiotów, uwolnić kandydata w całości lub w części od egzaminu naukowego — w razie wykazania się przezeń kwalifikacją naukową w sposób niewątpliwy, albo od egzaminu pedagogicznego — w razie wykazania wybitnego uzdolnienia zawodowego w ciągu dłuższej praktyki nauczycielskiej.

§ 10. Jeżeli wypracowanie domowe kandydata nie zostanie przyjęte, może kandydat zgłosić się powtórnie do egzaminu przed tą samą lub inną Komisją. Jeśli łączny wynik egzaminu klauzurowego i ustnego jest ujemny, może kandydat te dwie części egzaminu powtórzyć przed tą samą Komisją, nie wcześniej jednak, niż po upływie czasu przez nią wyznaczonego, a nie później, niż po upływie dwóch lat; jeżeli kandydat chce być egzaminowany w późniejszym terminie lub przed inną Komisją, musi poddać się ponownie całkowitemu egzaminowi (wraz z wypracowaniem domowem), Komisja Egzaminacyjna, reprobując kandydata po egzaminie klauzurowym i ustnym, może uwolnić go od powtarzania tych egzaminów z jednego przedmiotu (t. j. albo głównego albo pobocznego), w razie powtórnego zgłoszenia się do tych egzaminów.

§ 11. Obie części egzaminu pedagogicznego traktuje się i ocenia jako całość. W razie ujemnego wyniku kandydat może powtórzyć cały egzamin pedagogiczny, przyczem Komisja może uwolnić go od powtórnego zdawania filozofji, o ile egzamin z niej wypadł pomyślnie.

§ 12. Zgłaszając się do egzaminu powtórnego (naukowego lub pedagogicznego), winien kandydat wnieść ponownie przepisaną opłatę.

II. KOMISJE EGZAMINACYJNE.

§ 13. Oddzielnemi rozporządzeniami Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego tworzy się w poszczególnych miastach uniwersyteckich Komisje Egzaminacyjne dla egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich. Urzędowa nazwa Komisji brzmi: „Państwowa Komisja egzaminacyjna w . . . . . . dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich“.

§ 14. Członków Komisji Egzaminacyjnej mianuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z pośród profesorów i docentów szkół akademickich.

Jedynie do egzaminowania z przedmiotów, wymienionych w § 18 pod 15, 16, 17, 18, 19 oraz przedmiotów egzaminu pedagogicznego mogą być mianowani członkowie z poza grona profesorów i docentów szkół akademickich. Każdy członek Komisji powołany zostaje na trzy lata, po upływie których może być mianowany na nowo.

§ 15. Na czele Komisji Egzaminacyjnej stoi prezes i jeden lub dwaj wiceprezesi, mianowani przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z pośród członków Komisji. Pierwszy wiceprezes zastępuje prezesa, zwłaszcza w sprawach tyczących się egzaminów naukowych, drugi zwłaszcza w sprawach tyczących się egzaminów pedagogicznych. Prezes, a w razie potrzeby jeden z wiceprezesów, prowadzi i podpisuje korespondencję, przesyła z końcem każdego okresu egzaminacyjnego wykazy aprobowanych i reprobowanych kandydatów Ministerstwu jakoteż innym analogicznym Komisjom, reprezentuje Komisję na zewnątrz, ogłasza okresy i terminy egzaminów, wyznacza egzaminatorów z pośród członków Komisji, przewodniczy przy egzaminach i naradach i jest zwierzchnikiem biura Komisji (zobacz nadto §§ 8, 20, 26—29).

§ 16. Komisje Egzaminacyjne podlegają bezpośrednio Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 17. Członkowie Komisji pobierają za swe czynności wynagrodzenie w wysokości, oznaczonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

III. EGZAMIN NAUKOWY.

§ 18. Kandydaci mogą obrać jako przedmiot główny, z którego pragną uzyskać kwalifikację nauczycielską, jeden z następujących przedmiotów:

1. język polski wraz z historją literatury,
2. filologję klasyczną,
3. język francuski wraz z historją literatury,
4. język angielski wraz z historją literatury,
5. język niemiecki wraz z historją literatury,
6. jeden z języków słowiańskich wraz z historją literatury,
7. historję,
8. geografję i geologję,
9. matematykę,
10. fizykę,
11. chemję i mineralogję,
12. nauki biologiczne.

Ponadto obowiązany jest kandydat obrać albo:

13. filozofję, jako drugi przedmiot główny, albo przynajmniej jeden przedmiot jako dodatkowy z pośród już powyżej wymienionych (pod 1—12) lub z pośród przedmiotów następujących:
14. historja starożytna,
15. nauka obywatelska,
16. wychowanie fizyczne,
17. rysunki z historją sztuk plastycznych.

18. muzyka z historją muzyki,
19. roboty ręczne.

Filozofja może więc występować jedynie jako jeden z dwóch przedmiotów głównych, a nie jako jedyny przedmiot główny w połączeniu z pobocznym.

Łączenie przedmiotów pozostawia się wyborowi kandydata z tem jedynie ograniczeniem, że historję starożytną jako przedmiot dodatkowy wolno łączyć tylko z filologją klasyczną jako przedmiotem głównym.

Ministerstwo wyda wskazówki, jakie przedmioty powinny być łączone, aby kandydat miał zapewnioną pełną ilość godzin w jednej szkole średniej, oraz jakie połączenia są najbardziej celowe.

Każdy kandydat, który nie zdaje egzaminu z języka francuskiego, angielskiego lub niemieckiego, winien podczas egzaminu ustnego z przedmiotu głównego wykazać, iż zdolny jest rozumieć dzieła naukowe ze swej specjalności, pisane w jednym z wymienionych języków lub w języku włoskim.

Kandydaci, którzy nie ukończyli polskiej szkoły średniej, winni przy egzaminie ustnym wykazać iż posiadają podstawowe wiadomości z języka polskiego i historji polskiej, z historji literatury polskiej i z geografji polskiej.

Kandydat, który zdał z pomyślnym wynikiem egzamin naukowy z jednego przedmiotu głównego i jednego dodatkowego, może zdawać egzamin uzupełniający z innego jeszcze przedmiotu bądź jako głównego, bądź jako dodatkowego, albo egzamin rozszerzający posiadany egzamin z przedmiotu dodatkowego do charakteru egzaminu z przedmiotu głównego.

§ 19. Wypracowanie domowe pisze kandydat z przedmiotu głównego (§ 18, Nr. 1—12) na temat, zadany mu przez Komisję Egzaminacyjną; winien w niem wykazać, że potrafi w zakresie danego zagadnienia naukowego wyzyskać wystarczająco literaturę naukową i na jej podstawie opracować temat samodzielnie, gruntownie, metodycznie, ściśle i jasno. Zewnętrzna forma wypracowania winna być bez zarzutu.

§ 20. Kandydat, podając o dopuszczenie do egzaminu, może przedstawić pracę seminaryjną lub laboratoryjną, wykonaną w czasie studjów, albo inną pracę naukową przezeń napisaną. Jeżeli Komisja pracę tę uzna za wystarczającą, zostaje kandydat uwolniony od wypracowania domowego. W przeciwnym razie otrzymuje od Komisji temat wypracowania domowego, które winien Komisji przedstawić w ciągu roku. Termin ten może Komisja przedłużyć w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

O wyniku wypracowania domowego decyduje egzaminator obranego przez kandydata przedmiotu i drugi egzaminator tego lub pokrewnego przedmiotu. W razie niezgodności ich zdań decyduje prezes Komisji po wysłuchaniu ich opinji.

§ 21. Po przyjęciu wypracowania domowego, lub pracy je zastępującej, może kandydat przystąpić do wypracowań klauzurowych. Wypracowania klauzurowe winny się odbyć najdalej w dwa lata po przyjęciu wypracowania domowego, które w przeciwnym razie traci ważność. Odstępstwa od tej zasady są dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych i muszą być uzasadnione szczególnie ważnymi względami; rozstrzyga o tem Komisja.

Wypracowania klauzurowe mają stwierdzić, że kandydat posiada w zakresie zadanego tematu wystarczające wiadomości, że potrafi je samodzielnie zastosować przy opracowaniu tematu, oraz że umie swe myśli jasno, ściśle i poprawnie wyrażać. Jeżeli kandydat składa egzamin z filologji klasycznej lub z obcych języków nowożytnych, wypracowania klauzurowe mają nadto wykazać, że kandydat posiada dostateczną biegłość językową. W tym celu przynajmniej jeden temat klauzurowy ma być opracowany — w całości lub części — w języku łacińskim, względnie w obcym nowożytnym.

§ 22. Wypracowania klauzurowe odbywają się pod ścisłym nadzorem i obejmują z przedmiotu głównego dwa tematy, a z przedmiotu dodatkowego (względnie filozofji) jeden temat. Czas, przeznaczony na wypracowanie jednego tematu, nie może przekraczać 5 godzin. Pisemne wypracowanie klauzurowe z przedmiotu przyrodniczego może być zastąpione zadaniem praktycznem w pracowni.

Przy wypracowaniach klauzurowych wolno używać tylko środków pomocniczych, wskazanych przez Komisję. Przekroczenie tego zakresu pociąga za sobą usunięcie kandydata od zdawania egzaminu w tym terminie.

§ 23. O wyniku opracowania klauzurowego decyduje co do każdego zadania votum egzaminatora, który zadał temat. W razie zupełnie ujemnego wyniku egzaminu klauzurowego z przedmiotu głównego z obu tematów Komisja może reprobować kandydata bez odbycia z nim egzaminu ustnego.

§ 24. Egzamin naukowy ustny każdego kandydata musi się odbyć w całości w tym samym okresie egzaminacyjnym co egzamin klauzurowy.

§ 25. Egzamin ustny z przedmiotu głównego trwa od jednej do dwóch godzin, z przedmiotu dodatkowego od pół godziny do godziny. Mają wykazać, że kandydat opanował w zupełności przedmiot w zakresie programu egzaminu.

§ 26. W egzaminie naukowym ustnym, zarówno z przedmiotu głównego, jak dodatkowego, biorą udział pod przewodnictwem prezesa lub jego zastępcy dwaj egzaminatorowie, a mianowicie: egzaminator z przedmiotu głównego, względnie dodatkowego przez kandydata obranego i drugi egzaminator tegoż przedmiotu, lub przedmiotu pokrewnego. Te trzy osoby stanowią podkomisję dla tego przedmiotu (głównego, względnie dodatkowego). Z przebiegu egzaminu prowadzi się protokół, który podpisuje przewodniczący i egzaminatorowie. Decyzja, przy której uwzględnia się wyniki zarówno egzaminu klauzurowego jak ustnego, zapada w każdej podkomisji większością głosów; jeżeli jednak jeden z egzaminatorów stwierdza stanowczy brak należytego przygotowania kandydata, wynik egzaminu nie może wypaść pomyślnie.

Jeżeli wynik egzaminów z dwu przedmiotów (głównego i dodatkowego) został przez podkomisje uznany za pomyślny, tem samem wynik całego egzaminu naukowego jest pomyślny. W przeciwnym razie kandydat ulega reprobacie, o której terminie rozstrzygają połączone podkomisje. Połączone podkomisje mają również prawo orzec o uldze, przewidzianej w ostatniem zdaniu § 10.

IV. EGZAMIN PEDAGOGICZNY.

§ 27. Egzamin pedagogiczny ustny obejmuje język polski (i wykładowy) kandydata, filozofję, nauki pedagogiczne i dydaktykę przedmiotów, obranych przez kandydata przy egzaminie naukowym. Winien trwać od jednej do dwóch godzin i wy-

kazać, że kandydat nadaje się w zupełności do nauczania obranych przezeń przedmiotów i wychowywania młodzieży w szkołach średnich, a w szczególności, że włada poprawnie językiem polskim (i wykładowym), że zna i umie stosować zasady dydaktyczne i wychowawcze, że zna dydaktykę swych przedmiotów, oraz że jego wiedza pedagogiczna ma dostateczne podstawy teoretyczne. Lekcja próbna odbywa się z przedmiotu głównego. Temat lekcji wyznacza Komisja Egzaminacyjna.

§ 28. W egzaminie pedagogicznym biorą udział pod przewodnictwem prezesa lub jego zastępcy przynajmniej dwaj egzaminatorowie. Nadto może być obecny przedstawiciel władz szkolnych, wyznaczony przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

O wyniku egzaminu rozstrzyga większość głosów. Na wypadek równości głosów przeważa głos przewodniczącego. W razie reprobaty stosuje się postanowienie § 11.

V. FORMA DYPLOMU.

§ 29. Dyplom na nauczyciela szkół średnich składać się winien z czterech części.

W części pierwszej należy podać następujące dane, dotyczące kandydata: imię i nazwisko, miejsce, dzień i rok urodzenia, wyznanie, oraz (dotychczasowy) przebieg studjów średnich i wyższych. Następnie wymienić należy przedmioty, z których kandydat zgłosił się do egzaminu naukowego, oraz obrany przezeń język wykładowy.

W części drugiej przytoczyć należy temat wypracowania domowego i tematy wypracowań klauzurowych oraz ich ocenę. Następnie należy przedstawić przebieg egzaminu ustnego z przedmiotu głównego i dodatkowego wraz z oceną wyniku każdego z nich, wyrażoną w jednym ze stopni: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie. Przytem należy podać imiennie przewodniczącego i egzaminatorów.

W części trzeciej skreślić należy przebieg pedagogiczny studjów kandydata i jego praktyki nauczycielskiej. Następuje wyrażona jak wyżej ocena odpowiedzi ustnych kandydata z filozofji, pedagogiki, dydaktyki, ocena lekcji próbnej, oraz władania językiem polskim i wykładowym, o ile nie jest nim język polski. Należy również podać imiennie przewodniczącego i egzaminatorów.

W części czwartej, w zamykającem cały dyplom orzeczeniu, należy stwierdzić, że „Kandydat (imię i nazwisko) posiada kwalifikacje na nauczyciela szkół średnich z . . . . jako przedmiotu głównego i z . . . . jako przedmiotu pobocznego z językiem wykładowym . . . ." Do orzeczenia tego nie wolno dodawać bliższych określeń ani zastrzeżeń.

Dyplom winien być podpisany przez prezesa Komisji lub jego zastępcę tudzież przez dwóch przynajmniej egzaminatorów, jednego z egzaminu naukowego, drugiego z pedagogicznego i opatrzony pieczęcią urzędową Komisji.

Dyplom nosi datę dnia, w którym egzamin został ukończony.

Z egzaminów uzupełniających i rozszerzających (§ 18) nie wydaje się osobnego dyplomu lecz przebieg i wynik egzaminu (zarówno części pisemnej jak i ustnej) wpisuje się w dyplomie jako dodatek.

§ 30. W razie zaginięcia dyplomu Komisja może wydać na pisemną prośbę właściciela duplikat dyplomu za osobną opłatą.

VI. WYMAGANIA RZECZOWE PRZY EGZAMINIE NAUKOWYM.

§ 31. 1. Język polski wraz z historją literatury.

a) jako przedmiot główny:

Dokładna znajomość gramatyki historycznej i opisowo-psychologicznej języka polskiego (głosownia wraz z fizjologją dźwięków, słowotwórstwo, fleksja i składnia). Umiejętność czytania i objaśniania tekstów staropolskich i staro-cerkiewno-słowiańskich wraz z główniejszemi faktami gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej i objaśnieniami na tle języka polskiego. Podstawowe wiadomości z językoznawstwa ogólnego.

Dokładna znajomość historji literatury polskiej od jej początków aż do czasów dzisiejszych, oparta na samodzielnem przestudjowaniu najważniejszych autorów. Zasadnicze wiadomości z zakresu wersyfikacji, poetyki, stylistyki i metodologji badań literackich. Znajomość najważniejszych wydawnictw i opracowań naukowych z zakresu historji literatury polskiej. Orjentowanie się w najważniejszych faktach tak historji jak i literatury powszechnej, o ile one wpłynęły na rozwój literatury polskiej, przyczem wymagana jest dokładniejsza znajomość historji Polski z uwzględnieniem kultury materjalnej i artystycznej.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Dokładna znajomość gramatyki polskiej opisowej (głosownia, słowotwórstwo, fleksja i składnia). Z historycznej gramatyki języka polskiego wymaga się tylko znajomości najważniejszych form językowych, niezbędnych do wyjaśnienia tekstów starszych. Pogląd na rozwój literatury polskiej w jej różnych epokach i znajomość wszystkich ważniejszych dzieł epoki zygmuntowskiej, stanisławowskiej, romantycznej i najnowszej. Znajomość budowy wiersza polskiego.

§ 32. 2. Filologja klasyczna.

a) jako przedmiot główny:

Przy egzaminie z filologji klasycznej wymagana jest prócz zasadniczych wiadomości z językoznawstwa ogólnego, gruntowna znajomość gramatyki elementarnej i historycznej, oparta na podstawach porównawczych; dokładna znajomość historji literatury greckiej i rzymskiej, oparta na szerokiem oczytaniu w najważniejszych pomnikach piśmiennictwa, przedewszystkiem zaś w autorach w szkole średniej czytywanych; nadto w łacinie biegłość w stylistyce w pisemnem jej stosowaniu. W metryce w t. zw. starożytnościach państwowych (ustrój Aten, Sparty, Rzymu) i w historji greckiej i rzymskiej nie wymaga się wprawdzie wiedzy systematycznej, ale niezbędna jest gruntowna znajomość rzeczy istotnych i obznajomienie z najlepszemi środkami pomocniczemi. Kandydat winien znać wzorowo polskie przekłady autorów klasycznych. W końcu kandydat, zdający egzamin z języków klasycznych, winien posiadać ogólne wiadomości z dziejów kultury i ogólny pogląd na rozwój głównych kierunków architektury, rzeźby i malarstwa, mieć zasadnicze wiadomości z religji, mitologji Greków i Rzymian, oraz z życia prywatnego i starożytności wojennych.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Przy egzaminie z filologji klasycznej jako przedmiotu dodatkowego wymaga się gruntownej znajomości głosowni, form gramatycznych i składni obu języków, a w łacinie także odpowiedniej biegłości stylistycznej. Nadto kandydat musi wy-

kazać, że zna główne fakty z dziejów greckich i rzymskich i ma ogólny pogląd na historję literatury greckiej i rzymskiej. Z mitologji, starożytności i metryki egzaminować należy tylko w zakresie przedłożonych kandydatowi do interpretacji ustępów. Z lektury wymaga się czytania w zakresie łatwiejszych autorów, czytywanych w szkole średniej.

§ 33. 3. Język francuski wraz z historją literatury.

a) jako przedmiot główny:

Gruntowne przygotowanie fonetyczne w zakresie języka francuskiego w zestawieniu z właściwościami wymowy polskiej. Biegłość w poprawnem posługiwaniu się językiem francuskim w mowie i piśmie. Umiejętność naukowego objaśnienia zjawisk języka współczesnego oraz znajomość gramatyki historycznej języka francuskiego na tle porównawczem języka łacińskiego. Umiejętność pewnego i poprawnego przekładania autorów nowszych oraz objaśniania tekstów staro-francuskich.

Oparta na rozległej lekturze własnej znajomość historji literatury francuskiej od jej początku do czasów dzisiejszych. Pogłębiona znajomość arcydzieł literackich z okresów dawniejszych i nowszych. Znajomość budowy wiersza utworów dawniejszych i współczesnych. Znajomość kultury francuskiej, historji i ustroju państwowego. Znajomość głównych kierunków literatury polskiej i umiejętność wiązania faktów z literatury francuskiej i polskiej.

Nadto wymaga się od kandydata praktycznej znajomości jakiegoś innego języka romańskiego, albo języka angielskiego albo niemieckiego o tyle, by mógł korzystać z literatury tego języka.

Egzamin odbywa się przynajmniej częściowo w języku francuskim.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Znajomość zasad fonetyki francuskiej w zestawieniu z wymową polską, swobodna i poprawna wymowa francuska. Gruntowna znajomość gramatyki opisowej języka francuskiego. Poprawne i swobodne używanie języka w mowie. Umiejętność rozumienia i tłumaczenia autorów, czytanych w szkole średniej, oraz wyrażania się w piśmie zupełnie poprawnie pod względem gramatycznym.

Znajomość historji literatury francuskiej od wieku XVI. Orjentowanie się w dziejach kultury francuskiej. Oparta na lekturze własnej znajomość kilku dzieł najwybitniejszych poetów i prozaików francuskich także z czasów najnowszych. Znajomość budowy wiersza francuskiego.

§ 34. 4. Język angielski wraz z historją literatury.

a) jako przedmiot główny:

Gruntowne przygotowanie fonetyczne w zakresie języka angielskiego w zestawieniu z właściwościami wymowy polskiej. Biegłość w poprawnem posługiwaniu się językiem angielskim w mowie i piśmie. Umiejętność naukowego objaśnienia zjawisk języka współczesnego, tudzież znajomość gramatyki historycznej języka angielskiego na tle porównawczem. Umiejętność pewnego i poprawnego przekładania autorów nowszych i tekstów staro-angielskich.

Oparta na rozległej lekturze własnej znajomość historji literatury angielskiej i amerykańskiej od jej początku do czasów dzisiejszych. Pogłębiona znajomość arcydzieł literackich z okresów dawniejszych i nowszych. Znajomość budowy wiersza utworów dawniejszych i współczesnych. Znajomość kultury angielskiej

i amerykańskiej. historji ustroju państwowego. Znajomość głównych kierunków literatury polskiej i umiejętność wiązania faktów literatury angielskiej i polskiej.

Nadto wymaga się od kandydata praktycznej znajomości jakiegoś innego języka germańskiego albo języka francuskiego o tyle, by mógł korzystać z literatury tego języka.

Egzamin odbywa się przynajmniej częściowo w języku angielskim.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Gruntowna znajomość zasad fonetyki angielskiej w zestawieniu z wymową polską, swobodne używanie języka w mowie. Gruntowna znajomość gramatyki opisowej. Poprawne pod względem gramatycznym wyrażanie się po angielsku na piśmie. Znajomość głównych kierunków literatury angielskiej i amerykańskiej od XVI wieku. Orjentowanie się w dziejach kultury angielskiej i amerykańskiej.

Oparta na lekturze własnej znajomość paru dzieł wybitniejszych poetów i prozaików.

§ 35. 5. Język niemiecki wraz z historją literatury.

a) jako przedmiot główny:

Gruntowne przygotowanie fonetyczne w zakresie języka niemieckiego w zestawieniu z właściwościami wymowy polskiej. Biegłość w poprawnem posługiwaniu się językiem w mowie i w piśmie. Umiejętność naukowego objaśniania współczesnych zjawisk językowych oraz znajomość gramatyki historycznej z języka niemieckiego na tle porównawczem. Umiejętność pewnego i poprawnego przekładania autorów nowszych oraz objaśnianie tekstów średnio-górno-niemieckich.

Oparta na rozległej lekturze własnej znajomość historji literatury niemieckiej od jej początku do czasów dzisiejszych. Pogłębiona znajomość arcydzieł literackich z okresów dawniejszych i nowszych. Znajomość budowy wiersza utworów współczesnych i dawniejszych. Znajomość kultury niemieckiej, historji ustroju państwowego. Znajomość głównych kierunków literatury polskiej i umiejętności wiązania faktów literatury niemieckiej i polskiej.

Nadto wymaga się od kandydata znajomości praktycznej jakiegoś innego języka germańskiego albo języka francuskiego o tyle, by mógł korzystać z literatury tego języka.

Egzamin odbywa się przynajmniej częściowo w języku niemieckim.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Znajomość zasad fonetyki niemieckiej w zestawieniu z wymową polską. Znajomość i swobodne używanie języka w mowie. Gruntowna znajomość gramatyki opisowej języka niemieckiego. Umiejętność rozumienia i tłumaczenia autorów, czytanych w szkole średniej, oraz wyrażanie się w piśmie zupełnie poprawnie pod względem gramatycznym.

Znajomość głównych kierunków literatury niemieckiej po Reformacji do początku wieku XVIII. Dokładna znajomość epoki klasycznej i romantycznej. Orjentowanie się w dziejach kultury niemieckiej. Oparta na lekturze własnej znajomość kilku dzieł najwybitniejszych poetów i prozaików, także z czasów najnowszych. Znajomość budowy wiersza niemieckiego.

§ 36. 6. Jeden z języków słowiańskich nowożytnych wraz z historją literatury.

a) jako przedmiot główny:

Gruntowne przygotowanie fonetyczne w zakresie języka czeskiego (resp. bułgarskiego, serbsko-chorwackiego, słowackiego, ruskiego, białoruskiego, rosyjskiego) w zestawieniu z właściwościami wymowy polskiej. Biegłość w poprawnem posługiwaniu się danym językiem w mowie i piśmie. Umiejętność naukowego objaśniania zjawisk języka współczesnego, tudzież gramatyki historycznej języka obranego na tle porównawczem języka staro-cerkiewno-słowiańskiego i polskiego. Umiejętność pewnego i poprawnego przekładania autorów nowszych, oraz objaśnienia tekstów starszych.

Oparta na rozległej lekturze własnej znajomość historji literatury obranego języka od jej początku do czasów dzisiejszych. Pogłębiona znajomość arcydzieł literackich z okresów dawniejszych i nowszych. Znajomość budowy wiersza utworów dawniejszych i współczesnych. Znajomość kultury danego narodu słowiańskiego, jego historji i ustroju państwowego. Znajomość głównych kierunków historji literatury polskiej i umiejętność wiązania faktów literatury danego języka słowiańskiego i polskiej. Nadto wymaga się od kandydata praktycznej znajomości jakiegoś innego języka nowożytnego (z wyłączeniem słowiańskich) o tyle, by mógł korzystać z literatury tego języka.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Znajomość zasad fonetyki obranego języka w zestawieniu z wymową polską. Znajomość zasad gramatycznych tego języka. Poprawne i swobodne używanie języka w mowie. Umiejętność rozumienia i tłumaczenia autorów, używanych w szkole średniej, oraz wyrażanie się w piśmie zupełnie poprawnie pod względem gramatycznym.

Znajomość głównych kierunków literatury obranego języka. Znajomość kultury tego narodu. Oparta na lekturze własnej znajomość dzieł najwybitniejszych poetów i prozaików także z czasów najnowszych. Znajomość budowy wiersza obranego języka.

§ 37. 7. Historja powszechna i Polski.

a) jako przedmiot główny:

Znajomość faktów w zakresie dziejów Polski i powszechnych ze zrozumieniem związków wewnętrznych i zależności między poszczególnemi wydarzeniami. Rozumienie rozwoju państwowego, społeczno-gospodarczego i kulturalnego (literackiego i artystycznego) Polski, oraz cywilizowanych narodów starożytności, wieków średnich i świata nowożytnego. Znajomość geografji ziem polskich i geografji powszechnej. Umiejętność metodycznego traktowania źródeł, dotyczących indywidualnie obranego specjalnego okresu dziejów Polski i powszechnych (interpretacja tekstów) Umiejętność wymienienia najważniejszych źródeł do głównych dziedzin badań naukowych oraz wskazania ich wartości. Znajomość szkół historycznych w historjografji Polski i obcej. Dowody studjów nad wybitniejszemi dziełami historycznemi. Pozatem powinien kandydat wykazać znajomość języka łacińskiego i znajomość praktyczną jednego z języków nowożytnych, który jest kandydatowi niezbędny ze względu na

kierunek studjów. Podstawowe wiadomości w zakresie nauk pomocniczych ze szczególnem uwzględnieniem nauki o archiwach i bibljotekach.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Na dokładnych wiadomościach oparte zrozumienie najważniejszych wydarzeń dziejów powszechnych ze szczególnem uwzględnieniem Polski. Znajomość faktów w zakresie historji rozwoju państwowego i społecznego cywilizowanych narodów starożytności, wieków średnich i czasów nowożytnych. Dokładna znajomość geografji powszechnej, a zwłaszcza geografji ziem polskich. Dowody przestudjowania kilku nowszych dzieł historycznych z pośród najwybitniejszych pod względem wartości naukowej.

§ 38. 8. Geografja z geologją.

a) jako przedmiot główny:

Geografja: zasady geografji matematycznej. Dokładna znajomość karty i jej wszechstronnego użycia. Obeznanie się z zasadami techniki kartograficznej. Praktyczne opanowanie najważniejszych metod geograficznych.

Zasady kosmografji i meteorologji. Dokładna znajomość geografji ogólnej na podstawach geologicznych. Przeglądowa znajomość geografji regionalnej ze szczególnem uwzględnieniem geografji regionalnej Polski.

Znajomość geografji roślin, zwierząt i antropogeografji. Znajomość geografji historycznej i politycznej — ze szczególnem uwzględnieniem geografji historycznej i politycznej Polski oraz geografja handlu światowego. Rys historji geografji i odkryć geograficznych.

Dokładna znajomość literatury geografji Polski i literatury tych nauk, z któremi geografja Polski pozostaje w związku; przeglądowa znajomość literatury geografji światowej.

Geologja: geologja historyczna: podstawy stratygrafji, podział historji ziemi, rysy podstawowe flory i fauny kopalnej w poszczególnych okresach. Ogólny rys geologji regionalnej ze szczególnem uwzględnieniem geologji Polski. Podstawy petrografji: wiadomości o kopalinach pożytecznych, ze szczególnem uwzględnieniem Polski.

Ogólne wiadomości z chemji, fizyki, mineralogji, botaniki i zoologji.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Podstawy geografji matematycznej i kartografji. Geografja fizyczna. Zasady antropogeografji. Geografja opisowa. Szczegółowa znajomość geografji Polski.

Geologja: rys petrografji: geologja dynamiczna. Geologja historyczna. Rys dziejów ziemi, ze szczególnem uwzględnieniem Polski. Kopaliny pożyteczne, zwłaszcza Polski.

§ 39. 9. Matematyka.

a) jako przedmiot główny:

Matematykę rozdziela się na dwie części: I. matematykę czystą, II. matematykę stosowaną. Wszyscy kandydaci, którzy pragną poddać się egzaminowi z matematyki, są obowiązani zdać całą część pierwszą oraz obrany przez siebie jeden z przedmiotów części drugiej.

I. część — matematyka czysta.

Teorja mnogości. Algebra ogólna. Arytmetyka teoretyczna. Zasady teorji liczb. Analiza matematyczna (teorja funkcji zmiennej, rzeczywistej, oraz zasady zespo-

lonej). Rachunek różniczkowy i całkowity wraz z ich ważniejszemi zastosowaniami do geometrji. Elementy teorji równań różniczkowych wraz z ważniejszemi zastosowaniami. Geometrja analityczna (płaska i przestrzenna). Geometrja wykreślna i rzutowa. Matematyka elementarna z wyższego stanowiska.

II. część — matematyka stosowana.

Mechanika teoretyczna. Rachunek prawdopodobieństwa wraz z elementami statystyki matematycznej. Astronomja opisowa wraz z elementami sferycznej. Geofizyka.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Dokładna znajomość matematyki elementarnej. Zasady rachunku różniczkowego i całkowego, arytmetyki teoretycznej, algebry ogólnej, geometrji analitycznej.

§ 40. 10. Fizyka.

a) jako przedmiot główny:

Znajomość mechaniki teoretycznej. Dokładna znajomość fizyki ogólnej i teoretycznej oraz najważniejszych zastosowań technicznych. Znajomość astronomji opisowej i geofizyki. Praktyczna znajomość pomiarów fizycznych. Ogólne wiadomości z chemji nieorganicznej i fizycznej oraz elementów chemji nieorganicznej. Elementy matematyki wyższej.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Znajomość fizyki doświadczalnej. Zasadnicze wiadomości z fizyki teoretycznej. Znajomość najważniejszych pomiarów fizycznych.

§ 41. 11. Chemja i mineralogja.

a) jako przedmiot główny:

Chemja: dokładna znajomość chemji nieorganicznej, organicznej i fizycznej, oraz encyklopedji technologji chemicznej zarówno nieorganicznej jak organicznej. Znajomość fizyki ogólnej (doświadczalnej) oraz elementów fizyki teoretycznej i matematyki wyższej.

Egzamin z chemji dzieli się na teoretyczny o zakresie powyższym i na praktyczny. Egzamin praktyczny obejmuje zakres analizy chemicznej jakościowej i ilościowej i najważniejszych pomiarów fizyko-chemicznych; prócz tego ma on wykazać, że kandydat jest biegły w technice laboratoryjnej i wykonywaniu eksperymentów szkolnych.

Mineralogja: krystalografja geometryczna i fizyczna. Mineralogja ogólna i systematyka minerałów ze szczególnem uwzględnieniem skałotwórczych i użytecznych. Fizyczne i chemiczne metody badania minerałów i skał.

Petrografja: skały magnetyczne, osadowe, łupki krystaliczne. Znajomość ziem polskich pod względem petrograficznym.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Ogólna znajomość teorji atomistyczno-drobinowej. Znajomość ważniejszych pierwiastków i ich związków zarówno nieorganicznych jak organicznych, osobliwie mających znaczenie w życiu codziennem lub w przemyśle. Wykazanie praktycznej znajomości w zakresie prostej analizy jakościowej i techniki laboratoryjnej.

Z mineralogji: podstawy krystalografji. Mineralogja opisowa ze szczególnem uwzględnieniem minerałów skałotwórczych i występujących w Polsce.

§ 42. 12. Nauki biologiczne.

a) jako przedmiot główny:

Dokładna znajomość zasad systematyki, anatomji, fizjologji, embrjologji, ekologji oraz geografji roślin i zwierząt. Znajomość anatomji i fizjologji człowieka. Sprawność laboratoryjna, umiejętność rozpoznawania typowych przedstawicieli fauny i flory krajowej. Zasady biologji i paleontologji. Ogólne wiadomości z fizyki i chemji. Znajomość techniki muzealnej.

b) jako przedmiot dodatkowy:

Najważniejsze wiadomości z zakresu morfologji, fizjologji, systematyki, paleontologji i ekologji roślin i zwierząt oraz ich geograficznego rozmieszczenia ze szczególnem uwzględnieniem flory i fauny krajowej. Zasady biologji.

§ 43. 13. Filozofja.

Znajomość historji filozofji oraz gruntowna znajomość tak logiki wraz z metodologją nauk jak i psychologji wraz z jej metodami eksperymentalnemi. Znajomość zasadniczych zagadnień teorji poznania, etyki i estetyki. Dokładna znajomość wybitnego autora filozoficznego lub szczegółowa znajomość rozwoju historycznego jednego z głównych zagadnień albo kierunków filozoficznych, związanych z drugim przedmiotem, obranym przez kandydata do egzaminu nauczycielskiego.

Przedmioty wyłącznie dodatkowe.

§ 44. 14. Historja starożytna (tylko w połączeniu z filologją klasyczną jako przedmiotem głównym).

Dokładna znajomość dziejów Grecji i Rzymu oraz znajomość historji bliskiego Wschodu starożytnego. Znajomość rozwoju ustroju, stosunków społecznych i kulturalnych Grecji i Rzymu. Znajomość źródeł historycznych Grecji i Rzymu, rozwoju historjografji starożytnej i elementów epigrafiki.

§ 45. 15. Nauka obywatelska.

Zasadnicze wiadomości z nauki o społeczeństwie i o państwie z ekonomji i statystyki — ze szczególnem uwzględnieniem stosunków w współczesnej Polsce.

§ 46. 16. Wychowanie fizyczne.

Zasady anatomji i fizjologji człowieka. Zasady hygjeny i bakterjologji, tudzież zasady ratownictwa w nagłych przypadkach. Znajomość systemu gimnastyki oraz zabaw i gier ruchowych i umiejętność w ich prowadzeniu.

§ 47. 17. Rysunki z historją sztuk plastycznych.

Biegłość w przedstawianiu za pomocą rysunku natury martwej i żywej tak z pamięci jak i z modelu; zdolność plastycznego przedstawiania form prostych. Znajomość zasad sztuki dekoracyjnej i ornamentyki. Znajomość perspektywy. Pewność i biegłość w rysunku konstrukcyjnym. Praktyczna znajomość modelowania.

Znajomość rozwoju europejskiej sztuki plastycznej w starożytności greckiej i rzymskiej i w dalszych epokach do wieku XIX włącznie z dokładnem uwzględnieniem sztuki plastycznej w Polsce.

§ 48. 18. Muzyka z historją muzyki.

Ogólna znajomość historji muzyki i wyczerpujące zaznajomienie się z nauką harmonji. Umiejętność gry na skrzypcach lub fortepianie, lub harmonjum, tudzież

znajomość techniki gry na innych instrumentach i umiejętność prowadzenia nauki śpiewu solowego i chóralnego.

§ 49. 19. Roboty ręczne.

Kandydat winien wykazać: znajomość teoretyczną głównych systemów robót ręcznych (slojd szwedzki i duński, system angielski), praktyczną znajomość modelowania z gliny oraz slojdu papierowego, tekturowego, drzewnego i metalowego, jak również umiejętność wykonywania najprostszych robót ze szkła; umiejętność projektowania i konstruowania prostych przyrządów fizycznych; dokładne zrozumienie związku między nauką robót ręcznych a innymi przedmiotami nauczania w szkole średniej (rysunki, matematyka, nauki przyrodnicze) oraz roli robót ręcznych w szkole pracy; znajomość historji robót ręcznych w szkołach średnich Europy zachodniej i Stanów Zjednoczonych.

VI. WYMAGANIA RZECZOWE PRZY EGZAMINIE PEDAGOGICZNYM.

§ 50. Z dziedziny nauk filozoficznych winien każdy kandydat na nauczyciela szkół średnich wykazać się znajomością psychologji, logiki wraz z metodologją nauk, z których składał egzamin naukowy, tudzież znajomością rozwoju najważniejszych kierunków i problemów filozoficznych.

§ 51. Kandydaci, którzy przy egzaminie naukowym zdawali filozofję, są przy egzaminie pedagogicznym uwolnieni od zdawania tego przedmiotu.

§ 52. Z dziedziny pedagogiki winien kandydat wykazać przy egzaminie: znajomość rozwoju fizycznego i psychicznego człowieka zwłaszcza w wieku młodocianym, znajomość hygjeny ze szczególnem uwzględnieniem hygjeny wieku dziecięcego i młodzieńczego oraz hygjeny szkolnej, znajomość pedagogiki i dydaktyki ogólnej, znajomość historji pedagogiki (teorji wychowania, nauczania i organizacji szkolnictwa ze szczególnem uwzględnieniem szkolnictwa w Polsce); kandydat winien znać gruntownie jedno z wybitnych naukowych dzieł pedagogicznych.

§ 53. Kandydat chcący uzyskać kwalifikację do nauczania pedagogiki w seminarjach nauczycielskich, winien w miejsce określonego w § 52, zdać obszerniejszy egzamin z pedagogiki według następującego programu: Znajomość rozwoju ideałów wychowawczych i zrozumienie ich zależności od stosunków narodowościowych, społecznych, kulturalnych i filozoficznych prądów umysłowych; znajomość historji wychowania ze szczególnem uwzględnieniem Polski i czasów nowszych; dokładna znajomość wybitnego autora pedagogicznego lub historycznego rozwoju jednego z ważniejszych zagadnień z dziejów pedagogiki; organizacja szkolnictwa w głównych krajach europejskich, a zwłaszcza w Polsce; nowe prądy w wychowaniu współczesnem.

Filozoficzne podstawy pedagogiki i dydaktyki oraz stosunek jej do psychologji, etyki i socjologji. Znajomość psychologji, zasady logiki, zarys historji filozofji. Znajomość ważniejszych zagadnień pedagogiki ogólnej i dydaktyki ogólnej z uwzględnieniem nowszych kierunków.

Na podstawie psychologji ogólnej znajomość psychologji wieku dziecięcego i młodzieńczego i znajomość psychologicznej techniki eksperymentalnej. Hygjena ze szczególnem uwzględnieniem hygjeny wieku dziecięcego i młodzieńczego, oraz hygjeny szkolnej.

§ 54. Każdy kandydat winien wykazać dokładną znajomość dydaktyki przedmiotów swego egzaminu naukowego i umiejętność prowadzenia szkolnych bibljotek. w zakresie zaś przedmiotów eksperymentalnych sprawność w technice laboratoryjnej i umiejętność prowadzenia szkolnych gabinetów i pracowni fizycznych, chemicznych i t. p.

§ 55. Kandydat winien przeprowadzić w szkole lekcję próbną. W wyjątkowych wypadkach (jeśli np. kandydat wykazuje się z pomyślnym wynikiem praktyką pedagogiczną w szkole średniej) może Komisja egzaminu pedagogicznego zwolnić kandydata od lekcji próbnej.

§ 56. Podczas egzaminu pedagogicznego winien kandydat wykazać zupełne opanowanie w praktyce języka polskiego i języka wykładowego, o ile ten ostatni nie jest językiem polskim; w tym kierunku nie zadaje się kandydatowi osobnych pytań, ale wszyscy egzaminatorowie zwracają uwagę i wspólnie oceniają poprawność wyrażania się kandydata.

VII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE.

§ 57. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, równocześnie tracą moc wszelkie dotychczasowe przepisy, odnoszące się do spraw uregulowanych niniejszem rozporządzeniem. Osoby jednak, które przed tym dniem zostały dopuszczone do egzaminu na nauczyciela szkół średnich, mogą oświadczyć, że pragną być egzaminowane wedle przepisów dotychczasowych. Mogą to również oświadczyć w podaniach o dopuszczenie do egzaminu osoby studjujące na wydziałach filozoficznych przynajmniej od początku roku szkolnego 1919/20, o ile podania te zostaną wniesione przed końcem roku kalendarzowego 1922. W obu tych wyjątkowych wypadkach stosować się do nich będą przepisy obowiązujące dotychczas w Komisjach egzaminacyjnych lwowskiej i krakowskiej, o ile zdadzą według tych przepisów pełny egzamin nie później niż w roku 1924.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *M. Rataj.*

Wiadomości osobiste.

Pan Minister Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego zamianował Helenę Janicką nauczycielkę szkoły powszechnej im. św. Anny we Lwowie, nauczycielką seminarjum nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ustanowiło po myśli § 8 pragmatyki służbowej Włodzimierza Sołłohuba nauczycielem gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Przemyślu.

Zmarli:

Antoni Czubaty stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Junaszkowie w powiecie rohatyńskim, zmarł dnia 6 kwietnia br. w 67. roku życia a w 42. roku służby;

Michał Jaciów stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Mołodyłowie w powiecie tłumackim, zmarł w 40. roku służby;

ks. Andrzej Kominek stały nauczyciel religji rzym. kat. szkoły żeńskiej im. Tańskiej we Lwowie, zmarł dnia 14 kwietnia br. w 54. roku życia a w 19. roku służby;

Wincenty Kowarz stały nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Kadobnej w okręgu kałuskim, zmarł dnia 8 maja br. w 40. roku życia a w 19. roku służby;

Stefan Kramarczuk tymczasowy nauczyciel 2-klasowej szkoły w Sokołowie w okręgu podhajeckim, zmarł dnia 20 kwietnia br. w 26. roku życia a w 2. roku służby;

Jan Tuczapski stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Sokołówce w okręgu złoczowskim, zmarł dnia 2 kwietnia br. w 63. roku życia a w 42. roku służby;

Szymon Zając stały nauczyciel 4-klasowej szkoły męskiej im. Staszica w Jaśle, zmarł dnia 22 kwietnia br. w 56. roku życia a w 31. roku służby.

Książki szkolne.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zaliczyło książkę p. t. „Др. Вільгельм Ерузалем: Психольоґія. Із шестого німецького виданя за дозволом автора переклав Григорій Кичун. Станиславів — Коломия 1921. Накладом видавництва Бистриця“ w poczet książek dozwolonych do użytku w szkołach średnich.

Organizacja szkół.

Pan Minister Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego reskryptem z dnia 12 maja b. r. l. 9828/II zezwolił, by państwowe gimnazjum II we Lwowie nosiło nazwę „Państwowe gimnazjum im. Karola Szajnochy“.

Pan Minister Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego nadał prawo publiczności:

reskryptem z dnia 2 maja b. r. l. 9059/II prywatnemu gimnazjum żeńskiemu w Stryju na rok szkolny 1920/21 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 2 maja b. r. l. 9060/II klasom I—VI prywatnego gimnazjum realnego żeńskiego SS. Nazaretanek w Stryju na rok szkolny 1920/21 z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 2 maja b. r. l. 9057/II prywatnemu gimnazjum żeńskiemu im. Mickiewicza w Drohobyczu na rok szkolny 1920/21 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 2 maja b. r. l. 9062/II klasom I—V, VII i VIII miejskiego gimnazjum realnego w Strzyżowie na rok szkolny 1920/21 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych z ograniczeniem do uczniów własnego zakładu;

reskryptem z dnia 7 maja b. r. l. 9234/II pierwszemu prywatnemu gimnazjum żeńskiemu w Krakowie na rok szkolny 1920/21 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych;

reskryptem z dnia 12 maja b. r. l. 9854/II prywatnemu gimnazjum realnemu żeńskiemu w Rzeszowie na rok szkolny 1920/21 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 12 maja b. r. l. 9851/II prywatnemu gimnazjum polskiemu Towarzystwa szkoły średniej w Zbarażu na rok szkolny 1920/21;

reskryptem z dnia 12 maja b. r. l. 9850/II prywatnemu gimnazjum realnemu żeńskiemu im Konopnickiej w Przemyślu na rok szkolny 1920/21 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 18 maja b. r. l. 10047/II klasom I—VI prywatnego gimnazjum realnego w Borysławiu—Tustanowicach na rok szkolny 1920/21 z ograniczeniem do uczniów własnego zakładu;

reskryptem z dnia 20 maja b. r. l. 10325/II klasom I—IV prywatnego gimnazjum realnego w Dobromilu na rok szkolny 1920/21 z ograniczeniem do uczniów własnego zakładu;

reskryptem z dnia 21 maja b. r. l. 9849/II klasom I—V prywatnego gimnazjum realnego żeńskiego im. Henryka Sienkiewicza w Drohobyczu na rok szkolny 1920/21 z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu;

reskryptem z dnia 24 maja b. r. l. 10317/II prywatnemu gimnazjum żeńskiemu w Jarosławiu na lata szkolne 1920/21 i 1921/22 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność świadectw szkół państwowych;

reskryptem z dnia 24 maja b. r. l. 10316/II drugiemu prywatnemu gimnazjum żeńskiemu w Tarnowie na rok szkolny 1920/21 z ograniczeniem do uczenic własnego zakładu.

Konkursa.

L. 4050/III.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ogłasza ponowny konkurs na posadę dyrektora państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sokalu.

Do posady tej przywiązane są pobory unormowane ustawą z 13 lipca 1920 Nr. 65 D. U. R. P. poz. 433.

Kandydaci mają wykazać się kwalifikacją do szkół średnich. Dyrektor w Sokalu ma mieszkanie służbowe z przynależnościami, którego wartość potrącać się będzie z uposażenia.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić drogą służbową najpóźniej do 20 czerwca 1921, a Dyrekcje zakładów prześlą je Kuratorjum w terminie do 25 czerwca b. r.

We Lwowie, dnia 25 maja 1921.

L. 4273/III.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ogłasza niniejszem konkurs celem obsadzenia następujących posad w państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Jaworowie:

1. posady dyrektora (ki),
2. posady nauczycielki (la) języka polskiego,
3. posady nauczyciela (lki) historji i geografji,
4. posady nauczyciela (lki) historji naturalnej.

Do tych posad przywiązane jest uposażenie unormowane ustawą z dnia 13 lipca 1920 Dz. U. Rzp. P. Nr. 65.

Od kandydatów na posadę dyrektora (ki) wynagana jest kwalifikacja do szkół średnich, od innych kwalifikacja do szkół średnich lub egzamin wydziałowy odpowiedniej grupy.

Podania zaopatrzone w potrzebne dokumenty i dokładnie wypełnioną tabelę kwalifikacyjną należy wnosić drogą służbową najpóźniej do 20 czerwca 1921.

Dyrekcje i Rady szkolne powiatowe prześlą podania kompetentów do Kuratorjum w terminie do 25 czerwca b. r.

We Lwowie, dnia 25 maja 1921.

L. 3585/III.

Celem obsadzenia posady nauczyciela względnie nauczycielki historji i geografji w państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Kętach ogłasza się niniejszem ponownie konkurs.

Do posady powyższej przywiązane są pobory w myśl ustawy z 13 lipca 1920 Dz. Ust. Rzp. P. Nr. 65.

Kandydaci (tki) z egzaminem do szkół średnich winni wnieść podania należycie udokumentowane w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do 20 czerwca 1921.

Z Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

We Lwowie, dnia 26 maja 1921.

L. 10160/IV.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ogłasza niniejszem konkurs na pięć posad lekarzy szkolnych w państwowych szkołach średnich ogólno-kształcących i seminarjach nauczycielskich, a mianowicie po jednej posadzie w Białej, Brzeżanach, Drohobyczu, Stanisławowie i w Tarnopolu.

Do posad tych przywiązane są pobory urzędników państwowych IX kategorji płac, uregulowane ustawą z dnia 13 lipca 1920 Dz. U. Rz. P. Nr. 65 poz. 429.

Posady nadane będą na przeciąg jednego roku prowizorycznie, poczem nastąpi ewentualnie stabilizacja.

Instrukcja określająca obowiązki lekarza szkolnego, zatwierdzona przez Ministerstwo WR. i OP. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym tego Ministerstwa z 30 października 1918 Nr. 6 poz. 26 jest do przejrzenia w godzinach urzędowych w Departamencie IV Kuratorjum Okręgu Szkolnego we Lwowie (Biuro 15, II piętro).

Od kandydatów wymaga się: 1. Obywatelstwa polskiego, 2. Doktoratu wszech nauk lekarskich, uprawniającego do wykonywania praktyki lekarskiej, 3. Przynajmniej dwuletniej praktyki zawodowej po ukończeniu studjów.

Pierwszeństwo będą mieli kandydaci, którzy wykażą się, że pracowali w hygjeniczno-lekarskim dozorze szkolnym, względnie odbyli specjalne kursa dla lekarzy szkolnych.

Do podania należy dołączyć opis przebiegu życia, określający dotychczasowe zatrudnienie kandydata oraz oświadczenie, w której z wyżej wymienionych miejscowości kandydat pragnie zająć posadę i że jest obznajomiony z obowiązującą instrukcją dla lekarzy szkolnych.

Podania należy wnosić do dnia 30 czerwca b. r. do Kuratorjum Okręgu Szkolnego we Lwowie (Departament IV) ul. Karmelicka.

We Lwowie, dnia 26 maja 1921.

L. 904.

Rada szkolna powiatowa w Horodence odwołuje niniejszem konkurs z dnia 2 marca br. l. 352 ogłoszony w Nr. 4 Dziennika urzędowego na str. 143 na posadę nauczyciela w 6-klasowej szkole męskiej, na posadę nauczycielki w 6-klasowej szkole żeńskiej w Horodence, na posadę nauczycielską w 4-klasowej szkole mieszanej w Horodence na przedmieściu Kąt folwarkowy, na posadę nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły w Serafińcach i na posady w 1-klasowych szkołach w Czortowcu, Głuszkowie, Oknie i Łuce, ponieważ w myśl okólnika Kuratorjum O. S. L. z dnia 1 marca 1921 L. 9848/I posady te są stale obsadzone.

Horodenka, dnia 17 maja 1921.

L. 1540.

Rada szkolna powiatowa w Jaworowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły mieszanej z językiem wykładowym polskim w Krakowcu (budynek murowany w stanie bardzo dobrym z mieszkaniem o 2 pokojach i kuchni — V. klasa miejscowości).

Podania udokumentowane z dokładnie wypełnioną tabelą kwalifikacyjną wnosić należy za pośrednictwem przełożonej władzy do Rady szkolnej powiatowej w Jaworowie w terminie do 15 sierpnia 1921.

Jaworów, dnia 28 maja 1921.

L. 1192.

Rada szkolna powiatowa w Mościskach ogłasza konkurs na posadę nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Stojańcach. Język wykładowy polski, ruski obowiązkowy.

Termin wnoszenia podań do 15 sierpnia br.

Mościska, dnia 30 maja 1921.

L. 2217.

Rada szkolna powiatowa w Jarosławiu ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela 1-klasowej szkoły w Bystrowicach. Język wykładowy polski.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do Rady szkolnej powiatowej w Jarosławiu do dnia 15 sierpnia b. r.

Jarosław, dnia 20 maja 1921.

L. 1566.

Rada szkolna powiatowa w Sanoku ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

1. Na posadę nauczyciela religji rzymsko-katolickiej w szkole powszechnej męskiej w Rymanowie z opowiązkiem udzielania tej nauki także w szkole żeńskiej w Rymanowie.

2. Na posadę nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Jaśliskach.

W obydwu szkołach językiem wykładowym jest język polski.

Podania udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem władzy przełożonej do Rady szkolnej powiatowej w Sanoku do 15 sierpnia 1921.

Sanok, dnia 15 maja 1921.

L. 773.

Rada szkolna powiatowa w Przeworsku ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego szkoły 2-klasowej w Sieteszy.

Podania udokumentowane zaopatrzone w dokładnie wypełnione tabele kwalifikacyjne wnosić należy za pośrednictwem przełożonej władzy do Rady szkolnej powiatowej w Przeworsku w terminie do 15 sierpnia 1921.

Przeworsk, dnia 20 maja 1921.

Wezwanie.

L. 744.

Rada szkolna powiatowa w Bohorodczanach wzywa nauczyciela Władysława Terleckiego, aby do końca lipca br. podał obecny swój adres.

W razie niezgłoszenia się osobiście lub pisemnie w powyższym terminie, uznany będzie za zrzekającego się dobrowolnie posady nauczycielskiej.

Bohorodczany, dnia 12 maja 1921.

Ogłoszenia.

We wrześniu b. r. zorganizowany będzie w Warszawie trzeci Państwowy Kurs Wychowania Fizycznego. Na kurs mają prawo wstępu czynni obecnie nauczyciele gimnastyki, którzy nie posiadają wymaganych kwalifikacyj, nauczyciele innych przedmiotów, chcący prowadzić ćwiczenia cielesne, wreszcie osoby, które ukończyły najmniej 6 klas szkoły średniej lub seminarjum nauczycielskie i posiadają należytą sprawność fizyczną. Kurs będzie bezpłatny, roczny, trwać będzie od września b. r. do czerwca roku przyszłego; zajęcia zarówno teoretyczne jak praktyczne, wieczorne. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu wydane będą świadectwa uprawniające do prowadzenia ćwiczeń cielesnych i gier ruchowych w szkołach.

Wobec wielkiego braku kierowników ćwiczeń cielesnych i niemożności wskutek tego postawienia sprawy wychowania fizycznego młodzieży szkolnej na należytym poziomie, Ministerstwo Wyznań religijnych i Oświecenia publ. reskryptem z dnia 13 kwietnia br. l. 27/II zwróciło uwagę na powyższy kurs, ażeby dać możność interesowanym dopełnienia swego wykształcenia w tym kierunku.

Bliższych informacyj udziela Wydział Higjeny Szkolnej Ministerstwa, Bagatela 12 w godzinach biurowych.

Z powodu wyczerpania zgłoszeń o rehabilitację i przyjęcie do służby w Rzpltej Polskiej osób stanu nauczycielskiego, które składały przyrzeczenie rządowi ukraińskiemu, pełniły służbę temu rządowi i pobierały płacę ze źródeł ukraińskich, zwinięto z dniem 20 czerwca Biuro rehabilitacyjne istniejące w Kuratorjum O. S. L.

Fryderyk Hirschhorn, były nauczyciel szkoły fundacji br. Hirscha w Tłustem zagubił swój patent na nauczyciela szkół powszechnych, co podaje się do wiadomości celem zapobieżenia ewentualnemu nadużyciu przez znalazcę.

Z Komisji weryfikacyjnej dla szkolnictwa powszechnego.

Komisja weryfikacyjna, której zadaniem jest uznanie służby nauczycieli szkół powszechnych, odbytej w państwach zaborczych przed służbą w Państwie Polskiem (t. j. przed 1 listopada 1918), względnie także innej pracy do zawodu nauczycielskiego przyspasabiającej, załatwiła już wszystkie sprawy dotychczas przez Rady szkolne powiatowe przedłożone a do ostatecznego rozpatrzenia dojrzałe. Mianowicie przeprowadziła weryfikację nauczycieli z 4 powiatów szkolnych w całości i orzekła w 42 wypadkach na osobne podania wniesione przez interesowanych nauczycieli.

Komisja będzie podejmować dalszą pracę w miarę nadchodzących materjałów, konieczne jest jednak, aby Pp. Inspektorowie szkolni przyspieszyli przedłożenie aktów stosownie do polecenia z dnia 15 marca 1921 l. 9430/I i aby przy opracowaniu ich nauczycielstwo zechciało dopomóc im chętną współpracą obywatelską i koleżeńską.

Zwraca się jednak uwagę nauczycieli, którzy w przebiegu swej dotychczasowej pracy zawodowej mają pewien czas służby niepoliczony stosownie do dawniejszych przepisów (bezpłatna praktyka, służba w szkołach prywatnych tak z prawem publiczności jak i bez tego prawa, inna praca przygotowująca do zawodu nauczycielskiego, duszpasterstwo u nauczycieli religji i t. p.), by we własnym dobrze zrozumianym interesie i bez osobnego wzywania wnieśli bezzwłocznie podania do Komisji weryfikacyjnej na ręce przełożonych Rad szkolnych powiatowych o zaliczenie tego rodzaju służby lub pracy.

Do podań należy dołączyć wszystkie dokumenta służbowe i kwalifikacyjne oraz jak najdokładniej wypełniony wykaz osobisty z całego przebiegu służby nauczycielskiej z podaniem dat odnośnych dowodów.

We Lwowie, dnia 6 czerwca 1921.

Czerny
przewodniczący Komisji weryfikacyjnej.

Nakładem Kuratorjum okręgu szkolnego lwowskiego.
Z Drukarni Władysława Łozińskiego we Lwowie, ulica Czarnieckiego 12,
pod zarządem Józefa Ziembińskiego.